

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

гр. София, бул. "Александър Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145;
дежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: www.mc.government.bg

Рег. №. *33-00-740/14.05.2024*

УВЕДОМЛЕНИЕ по чл. 66 от АПК

На основание чл. 66, във връзка с чл. 69 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 14, ал. 1, т. 2 и чл. 65, ал. 1, т. 3, във връзка с чл. 159, ал. 1 от Закона за културното наследство (ЗКН), Министерството на културата уведомява заинтересованите лица, че във връзка с предложение по реда на чл. 64, ал. 1 от ЗКН, с вх. № 33-00-740/19.12.2022 г., от директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН), открива производство по издаване на общ административен акт за предоставяне на статут и определяне на режими за опазване (териториален обхват – граници, охранителна зона и предписания за опазване) на обект **„Късноантична крепост (квадрибургиум)“, м. Хайдут Върбан, землище на гр. Котел, общ. Котел, обл. Сливен**, с класификация на единична археологическа недвижима културна ценност, с категория „местно значение“.

Основни съображения за издаване на акта:

В писмо от НИНКН с вх. № 33-00-740/19.12.2022 г., във връзка с Решение по т. 2 от заседание на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ) № 102, съгласно Протокол с рег. № ПР-29/20.04.2023 г., на което предложението на НИНКН е разгледано по реда на чл. 64, ал. 3 от ЗКН и Протокол от 23.11.2021 г. на междуведомствена комисия, назначена със Заповед № РД 9К-458/04.11.2021 г. на заместник-министъра на културата, са посочени следните мотиви за направеното предложение:

Обектът „Късноантична крепост (квадрибургиум)“, м. Хайдут Върбан, землище на гр. Котел, общ. Котел, притежава статут на единична археологическа недвижима културна ценност, с категория „местно значение“.

Статутът е придобит в годините както следва:

- С писмо изх. № 1008/20.03.1990 г. на НИПК са декларирани, като паметници на културата 25 обекта в Котленска община, приети с Протокол от заседание на Архитектурната комисия при НИПК (дн. НИНКН) от 25.12.1989 г. Под № 14 в списъка към цитираното писмо фигурира обект „Ранновизантийска и средновековна крепост Хайдут Върбан; 7 км С-СИ от града, в едноименна местност“.
- С Протокол № 3 от заседание на НСПОК, състояло се на 10.05.1999 г. е прието предложение по т. 3 от дневния ред за обявяване и прекатегоризиране на обявени единични паметници на културата – архитектурно-строителни и археологически в гр. София, гр. Троян, гр. Русе, община Котел, с. Чернооково – община Върбица. В частта „Решения“ на цитирания протокол за обект „Късноантична и средновековна българска крепост Хайдут Върбан, обл. Сливен, общ. Котел, гр. Котел“, е приета класификацията: „археологически паметник на културата с категория местно значение“.

Обектът не е регистриран в Автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България“ (АИС АКБ).

Късноантичната крепост се намира на 7 км север-североизток от гр. Котел, в местността „Хайдут Върбан“. Обектът е разположен в северното подножие на главното било на планината. Изградена е върху самостоятелно възвишение с подстъп от юго-югоизток.

В научната литература обектът е споменат от Карл Шкорпил с името „Кале Калабак“. Регистриран в началото на 80-те години при проведени теренни археологически проучвания – издирвания от Ст. Лисицов.

По данни от Ст. Лисицов, потвърдени по късно от М. Николов, крепостта е четириъгълна в план и представлява квадрибургиум с размери 38 x 38 x 48 x 42 м и площ от около 1,7 дка. Запазени са части от крепостните стени с дебелина 2,50 – 2,60 м.

Главната порта е разположена на южната крепостна стена, на западната е имало потерна. В четирите ъгъла на крепостта са отбелязани очертания на кули, които са с кръгъл план. Следи от вал има пред южната и източната крепостни стени.

Откритите керамични фрагменти са отнесени към епохата на късната античност и средновековието, но от проведените археологически сондажи, не е ясно в каква степен крепостта е използвана през средновековието.

Степента на проученост на обекта – археологически, не е голяма. При извършения оглед от междуправителствена комисия е установено затрупване на извършените сондажи в миналото, констатирани са и много съвременни нарушения.

Археологическия обект притежава висока научна и културно-историческа стойност, както и потенциал след провеждане на редовни археологически проучвания, и извършване на поетапна консервация, реставрация и социализация, да се превърне в обект на културния туризъм.

Предложени са следните режими за опазване:

1. Териториален обхват на единична археологическа недвижима културна ценност (ЕАНКЦ) „Късноантична крепост (квадрибургиум)“, м. „Хайдут Върбан“, общ. Котел, обл. Сливен::

1.1. Граници на ЕАНКЦ „Късноантична крепост (квадрибургиум)“ по КККР на землището гр. Котел, общ. Котел, обл. Сливен:

Границите съвпадат с границите на ПИ с идентификатор 39030.23.631 по КККР.

1.2. Териториален обхват на ЕАНКЦ „Късноантична крепост (квадрибургиум)“ по КККР на землището гр. Котел, общ. Котел, обл. Сливен:

Териториалният обхват включва ПИ с идентификатор 39030.23.631 (вид собств. „Държавна публична“, вид територия Горска, НТП „Друг вид дървопроизводителна гора“) с площ 6,784 дка. По горскостопански план /ГСП/ от 2014 г. на ТП „ДГС Котел“ в териториалния обхват на археологическата недвижима културна ценност попадат части от подотдели 53 "5", 53 "6", 53 "д", 54 "н" и 54 "2".

Обща площ на територията на ЕАНКЦ: **6,784 дка.**

2. Охранителна зона на ЕАНКЦ „Късноантична крепост (квадрибургиум)“, м. „Хайдут Върбан“, общ. Котел, обл. Сливен:

Охранителната зона се определя въз основа на констатациите в Протокол от 23.11.2021 г. на междуправителствена комисия (назначена със Заповед № РД 9К-458 от 04.11.2021 г.), както и с оглед осигуряване на оптимална териториално-устройствена защита, възможност за проучване и евентуално експониране на археологически структури – смислово, функционално и пространствено свързани с/или принадлежащи

на обекта, и възможност за изграждане на необходимата инфраструктура за обезпечаване на посетителски достъп.

2.1. Граници на охранителната зона по КККР на землището на гр. Котел, общ. Котел, обл. Сливен:

- част Югоизток: границите съвпадат с границите на ПИ с идентификатор 39030.23.6.

- част Запад:

- от север: от т.6 по част от границата на ПИ с идентификатор 39030.23.630 до т.1, от т.1 по права линия през ПИ с идентификатори 39030.23.630 и 39030.23.614 до т.2;

- от изток: от т.2 по част от североизточната граница на ПИ с идентификатор 39030.23.614 до т.3, от там по част от северната и част от западната граници на ПИ с идентификатор 39030.23.611 до т.5;

- от югозапад: от т.5 по права линия през ПИ с идентификатор 39030.23.630 до т.6.

Координатен регистър на проектните гранични точки:

Координатна система БГС-2005 г. – кадастрална

No	X (m)	Y (m)
1	4755504.08	579310.48
2	4755500.85	579428.34
3	4755416.48	579501.29
4	4755414.72	579426.51
5	4755367.42	579427.00
6	4755491.87	579277.71

2.2. Териториален обхват на охранителната зона по КККР на землището на гр. Котел, общ. Котел, обл. Сливен:

В териториалния обхват попадат ПИ с идентификатор 39030.23.6 (площ 1,451 дка) и части от: ПИ с идентификатор 39030.23.630 с площ 13,192 дка.; ПИ с идентификатор 39030.23.614 с площ 0,337 дка.

Обща площ на територията на охранителната зона: **13,529 дка.**

3. Предписания за опазване:

3.1. Предписания за опазване на територията на ЕАНКЦ „Късноантична крепост (квадрибургиум)“:

Определя се като територия за археологическо и геофизическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация на архитектурно-археологически структури. Изисква се промяна на начинът на трайно ползване (по КК), без промяна на вида територия.

На територията на археологическата недвижима културна ценност се прилагат дейностите и мероприятията предвидени в действащия ГСП на ТП „ДГС Котел“.

Свързаните с археологическите проучвания дейности, оказващи въздействие върху растителността, се съгласуват с ТП „ДГС Котел“. Всички дейности, свързани с археологически проучвания, да бъдат съобразени с разпорежданията на Закона за горите и Закона за защитените територии.

Забранява се ново строителство, с изключение на изграждане на инфраструктура свързана със защитата и/или експонирането на археологически недвижими културни ценности; осигуряване на достъпна среда; или за минимално необходимото благоустрояване и осигуряване на достъп и обслужване на посетители – преместваеми обекти по реда на чл. 56, ал. 4 от ЗУТ (в напълно проучени площи), защитни покрития,

навеси, беседки, погледни площадки, пасарелки, пътеки и парапети, художествено и функционално осветление, експозиционни информационни табла и указателни знаци, кошчета за отпадъци, и др. Допуска се изграждане на нова (при необходимост) и поддръжка на съществуваща инфраструктура – електрозахранване, окабеляване, водопровод, канализация, алейна мрежа, пътища.

Допуска се адаптация в пространствата на консервирани и експонирани структури, след напълно завършено археологическо проучване прието по реда на чл. 158А от ЗКН – временни изложби, лапидарни експозиции, всякакъв вид културни изяви.

Забранява се бивакуване, къмпингуване, паленето на огън, както и използването на територията за пасище, мера и ливада. Забранява се използването на територията на ЕАНКЦ за депа за всякакъв вид отпадъци.

Допустимите дейности и всяка инвестиционна инициатива за намеса, както и всяка фаза на проектиране, се съгласуват с МК по реда на ЗКН.

Реализацията на допустимите дейности, свързани с нарушаване целостта на земния пласт, се извършва задължително под ръководството на археолог като спасителни археологически проучвания, при стриктно спазване изискванията на чл. 161 от ЗКН.

Проектната документация за намеса по проучени археологически структури и тяхната среда следва да отговаря на изискванията, регламентирани в Наредба № 4/21.12.2016 г. на МК и МРРБ за обхвата и съдържанието на документации за извършване на консервационно-реставрационни дейности на недвижими културни ценности (обн. Д.В., бр. 105/30.12.2016 г.). На основание чл. 14, ал. 1, т. 13 от ЗКН, проектната документация подлежи на съгласувателно разглеждане по реда на чл. 80, чл. 83 и чл. 84 от ЗКН.

3.2. Предписания за опазване на охранителната зона на ЕАНКЦ „Късноантична крепост (квадрибургиум)“:

Определя се като територия за археологическо наблюдение, археологическо и геофизично проучване и евентуално при необходимост – консервация, реставрация, експониране и социализация на архитектурно-археологически структури; и територия за охрана на подходите към археологическия обект и на визуалния контакт с него с цел адекватното му експониране и интегриране в съвременната среда.

Запазва се начина на трайно ползване. Допуска се почвена обработка до дълбочина не повече от 0.25-0.30 м. Забранява се дълбочинна обработка на почвата (риголване) и засаждане на растения с дълбока коренова система, както и на нова дървесна и храстова растителност.

В процеса на реализация на дейности по благоустрояване на територията и осигуряване на посетителски достъп се провежда наблюдение от археолози съгласно изискванията на чл. 161, ал. 2 от ЗКН.

Поддръжката, ремонтът и рехабилитацията на съществуващата подземна и надземна техническа инфраструктура (ел. и ВиК мрежи), хидромелиоративни съоръжения, подземното строителство за полагане на нова техническа инфраструктура, както и прокарването и рехабилитацията на полски пътища се извършват задължително под наблюдение на археолог при стриктно спазване на чл. 161, ал. 2 от ЗКН. Преди реализацията на такива инвестиционни намерения, инвеститорът задължително уведомява РИМ-Сливен или ИМ-Котел с оглед осигуряване на специалист-археолог за провеждане на наблюдението.

Забранява се използването на териториите, включени в границите на охранителната зона за депа за всякакъв вид отпадъци.

След извършване на теренно археологическо проучване, в случаите, когато в решенията на протокол на експертна комисия по чл. 158а от ЗКН се изисква консервация, реставрация и експониране на разкрити архитектурно-археологически структури, за същите се изготвя проектна документация съгласно изискванията регламентирани в

Наредба № 4/21.12.2016 г. на МК и МРРБ за обхвата и съдържанието на документации за извършване на консервационно-реставрационни дейности на недвижими културни ценности (обн. ДВ., бр.105/30.12.2016 г.).

Всяка инвестиционна инициатива за намеса, както и проектна документация във всички фази на проектиране, се съгласуват с МК по реда на чл.80, чл.83 и чл.84 от ЗКН, на основание чл. 14, ал. 1, т. 13 от ЗКН.

3.3. Общи предписания и препоръки:

След приключване на процедурата по актуализиране на статута и определяне на режим за опазване на ЕАНКЦ „Късноантична крепост (квадрибургиум)“ в м. Хайдут Върбан, землище на гр. Котел, община Котел, определените граници и предписания за опазване на територията на археологическата недвижима културна ценност и охранителната ѝ зона следва да бъдат отразени в КККР на землището на гр. Котел, общ. Котел, обл. Сливен, съгласно изискванията на чл. 79, ал. 6 от ЗКН, и съгласно Наредба № РД-02-20-5/15.12.2016 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри (обн. ДВ., бр. 4/13.01.2017 г.). Община Котел следва да уведоми засегнатите собственици.

С оглед необходимостта от прецизиране на териториалния обхват на охранителната зона, следва да бъде извършено археологическо проучване на тази територия в обхвата на ПИ с идентификатор 39030.23.630, с цел установяване на наличие или липса на археологически структури, подлежащи на опазване.

Препоръчително е Община Котел, ИМ-Котел и РПУ-Котел да осъществяват периодичен мониторинг на територията на археологическата недвижима културна ценност и охранителната ѝ зона с цел предотвратяване на иманярска дейност.

Заинтересованите лица и организации могат да участват в производството по издаване на акта, на основание чл. 69, ал. 1, т. 1 от АПК, чрез представяне на писмени предложения и възражения, които могат да влизат в Министерството на културата, гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 17 или на следния e-mail адрес: n.marinova@mc.government.bg в едномесечен срок, считан от датата на оповестяване на уведомлението.

Заинтересованите лица и организации имат право на достъп до цялата информация, съдържаща се в преписката по издаване на общия административен акт, която могат да получат в дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ в Министерството на културата, стая № 313.

Настоящото уведомление да се оповести на интернет страницата на Министерство на културата на основание чл. 66, ал. 1 от АПК и на сайта на Община Котел.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР:

